

Indlæg fra
Jens Hagelskjær
Født på Brandkærgaard
Ilskov

Erindringer fra min skoletid i Ilskov gl. skole og tiden deromkring.

Jeg begyndte min skolegang på Ilskov gl. skole i foråret 1945. Det var i slutning af anden verdenskrig. Jeg kan huske den dag krigen sluttede, var jeg i skolen, vi var vilde af begejstring af, at krigen var slut og tyskerne havde overgivet sig. Det gjorde en stor indtryk på mig dengang, at det var ovre. Jeg husker en dag lige efter tyskernes kapitulation, vi var nogle drenge, der var oppe Ilskov by. Ved Viborg vejen, kom tyske soldater marcherende i store kolonner på vej hjem til Tyskland. Det jeg var overrasket over var, at de sang under marchen, efter de havde tabt krigen, men tilsyneladende var de ved godt mod, måske var de glade for at de skulle hjem, selv om deres land var lagt i ruinerne. De kom selvfølgelig uden våben. Men meget våben og granater var blevet efterladt ude i skoven. Der var folk her fra byen, der fandt håndgranater ude i skoven.

Tilbage til gl. skole, der lå på Skåphusvej på en stikvej mod øst. Den var bygget i år 1900. Jeg mener, det står på gavlen af den, som i dag bruges til almindelig beboelses ejendom.

Det halve af skolebygning var lærerbolig, hvor læreren boede med sin familie. Den tid jeg gik i den skole var det lærer Brandager, der var lærer. Han og konen var sjællænder. Samtidig med at lærer Brandager skulle stå for undervisning i skolen, var han kirkesanger i kirken hver søndag, så det var en hel uge job, at være lærer dengang.

Den anden del af skolebygningen var et klasse-lokale, hvor der var fire række skoleborde med fast bænk til, med to elever ved hvert bord. Foran skolebordene var skifer-tavlen og kateteret. Alle land- og verdenskort hang på væggen. I modsat ende af klasse-lokalet var der en stor kakkelovn, der varmede skolestuen op, så i vinterhalvåret skulle lærer Brandager have fyret op i den, inden vi elever møde op om morgenen. Brændsel som skulle bruges til opvarmning bestod af tørv, som nogle landmænd havde aftale med sognerådet om at levere.

Eleverne der gik på skolen var opdelt i to klasser, der var tre årgange i 1. klasse og fire årgange i 2. klasse. Vi gik så i skole tre dage om ugen for hver klasse, altså gik vi i skole hver anden dag. Skoleundervisningen foregik seks dage om ugen.

Man må nok sige, at det var en opgave at være lærer dengang med så mange årgange i hvert klasse. Det kunne klares ved, at de årgange der var ældre, kunne være hjælpelærer for de små i klassen, det fungerede rimelig godt. Hver årgang skulle sættes i gang med hver sine opgaver.

Den først timer gik med, at vi skulle høres i salmevers og katekismus så det krævede, at man skulle lære meget udenad dengang det kneb at få det lært også for mig.

Da jeg havde gået i Ilskov Gl. skole i 2 ½ år, blevet Ilskov Central skole bygget. Den erstattede Ilskov Gl. skole og Skophus skole, som ligger modsat Ilskov. Det var meget spændende og skulle op, at gå i den ny skole bortset fra, at der var længere at cykle.

Den dag vi skulle flytte op i den nye skole var vi samlet omme i den gamle skole. Alle der gik i skole der, skulle gå samlet op til den nye skole. Lærer Brandager var ivrig med, at der var en af vi drenge der skulle bære hans violinkasse op til den nye skole. Da vi kom op til den nye skole skulle Lærer Brandager have violinkassen igen. Det viste sig, at i violinkassen var nissemanden, det var Lærer Brandager meget glad for, at drengen kunne sørge for, at vi kunne få nissemanden med op til den ny skole.

Skrevet af Jens Hagelskjær